

Raportti

Iijoki 360 Kierikin toimintaympäristön suunnitelma

Työ tausta ja tavoitteet

Työn tavoitteena on tuottaa käytännönläheinen ja toteuttamiskelpoinen suunnitelma, joka:

- tunnistaa Kierikin alueen vahvuudet ja kehittämistarpeet elämispalveluiden ja luontomatkailun näkökulmasta
- esittää konkreettiset, kansainvälisesti kiinnostavat palvelukonseptit
- kuvaa palvelujen, reittien ja toimintojen sijoittumisen alueelle
- havainnollistaa kehittämiskohteet kartoissa ja kevyessä visuaalisessa muodossa
- huomioi arkeologiset, museoviraston ja luonnon reunaehdot

Suunnitelma toimii ohjeena ja työkaluna tuleville investoinneille, palvelujen sijoittelulle ja yhteistyön kehittämiselle.

Kierikin kehittämistä tukevat useat alueelliset strategiat ja hankkeet:

- **Oulun seudun matkailun Master Plan 2030**
- **Ijoen matkailun kehittämissuunnitelma**
- **Ijoki 360 -hanke**
- **Retkellä Ijoella -reitistökehitys**
- **Kierikkikeskuksen Master Plan**

Näissä suunnitelmissa korostuvat erityisesti:

- luonto- ja kulttuurimatkailun kehittäminen
- vesistö- ja jokimatkailu
- matkailutuotteiden tuotteistaminen
- saavutettavuuden parantaminen
- yhteistyö ja matkailuverkostot

Nykytila ja kehittämistarpeet

Alueen nykytila: palvelut ja toiminnot

Kierikki sijaitsee Oulun Yli-lissä lijoen varrella ja muodostaa valtakunnallisesti merkittävän kivikautta esittelevän tiede- ja kulttuurimatkailukohteen.

Alueen ydin muodostuu Muinaiskeskukselta, kivikauden kylästä sekä niitä ympäröivästä jokiluonnosta ja retkeily-ympäristöstä. Lisäksi alueella toimii majoituspalveluiden tarjoajana Kierikinhovi.

Kierikkikeskuksen palvelutarjonta koostuu pääasiassa seuraavista kokonaisuuksista:

- Muinaiskeskuksen näyttelytoiminta (arkeologinen näyttely ja kivikauden elämäntapojen esittely)
- kivikauden kylä ja ulkoalueet, joissa järjestetään elämyksellisiä opastuksia, työpajoja ja tapahtumia
- opastetut kierrokset ja ohjelmasisällöt eri kohderyhmille
- tapahtumat ja teemapäivät, jotka keskittyvät erityisesti kesäkauteen
- kahvila-ravintola sekä museokauppa
- tilauspalvelut ryhmille, kuten koululaisvierailut, työpajat ja yritystilaisuudet.

Nykyinen Kierikkikeskuksen toiminta painottuu kesäaikaan. Kävijämäärä on viime vuosina ollut noin 10 000 kävijää vuodessa. Kävijärakenne koostuu erityisesti:

- perheistä
- koululais- ja opiskelijaryhmistä
- kotimaisista matkailijoista
- kansainvälisistä matkailijoista
- erilaisista ryhmistä (yritykset, senioriryhmät).

Kehitystarpeiden ja näkemysten kartoitus

Kehittämistarpeiden ja –näkemysten kartoittamiseksi toteutettiin sidosryhmäkysely, johon saatiin yhteensä 51 vastausta. Yritysvastaajia oli 15 kpl ja asukkaita- ja muita sidosryhmävastaajia 36 kpl.

Tämän lisäksi toteutettiin kohdennettuja toimijahaastatteluita kehittämisenäkemysten tarkentamiseksi.

Kyselyn ja haastatteluiden tavoitteena oli tunnistaa kehittämistarpeita, potentiaalia sekä yhteistyömahdollisuuksia.

YRITYSTOIMIJOIDEN NÄKÖKULMA

Useat vastaajat pitivät tärkeänä **alueen toimijoiden yhteistyön vahvistamista**.

Mahdollisia yhteistyömuotoja:

- yhteiset matkailutuotteet
- paketoitua elämispalveluita
- tapahtumien yhteistuotanto
- markkinointi- ja myyntiyhteistyö
- ohjelmalvelujen ja opastusten kehittäminen

Yritykset näkivät myös mahdollisuuksia **uusien palvelukonseptien pilotointiin Kierikissä**.

PAIKALLISTEN ASUKKAIDEN NÄKÖKULMA

Paikallisten vastaajien avoimissa kommentteissa Kierikin arvokkaimmiksi ominaisuuksiksi koettiin:

- luonnon rauha ja maisemat
- kulttuurihistoria ja arkeologia
- virkistyskäyttö
- ulkoilu- ja retkeilymahdollisuudet
- alueen identiteetti ja paikallinen merkitys

Paikalliset korostivat erityisesti **luonnon ja kulttuurin säilyttämisen merkitystä kehittämisen rinnalla**.

Kehitystarpeiden ja näkemysten kartoitus

Keskeisimmät infratarpeet kohdistuvat jokialueen palvelurakenteisiin (rantautumispaikat, taukopaikat ja reitit), ohjelmapalveluiden toteutusedellytyksiin (aktiviteettialueet, välineinfra ja monikäyttöiset tilat) sekä asiakaskokemusta tukevaan perusinfraan.

Palveluinfran kehittäminen

- Kahvila- ja ravintolapalveluiden kehittäminen
- Majoitustarjonnan kehittäminen

Luonto- ja jokialueen infra

- Rantautumispaikat, laituri (vesistöaktiviteetit, kalastus)
- Nuotiopaikat ja katokset/kotarakennus
- Reittien kehittäminen ja ylläpito
- Jokiälmysten turvallinen toteutus

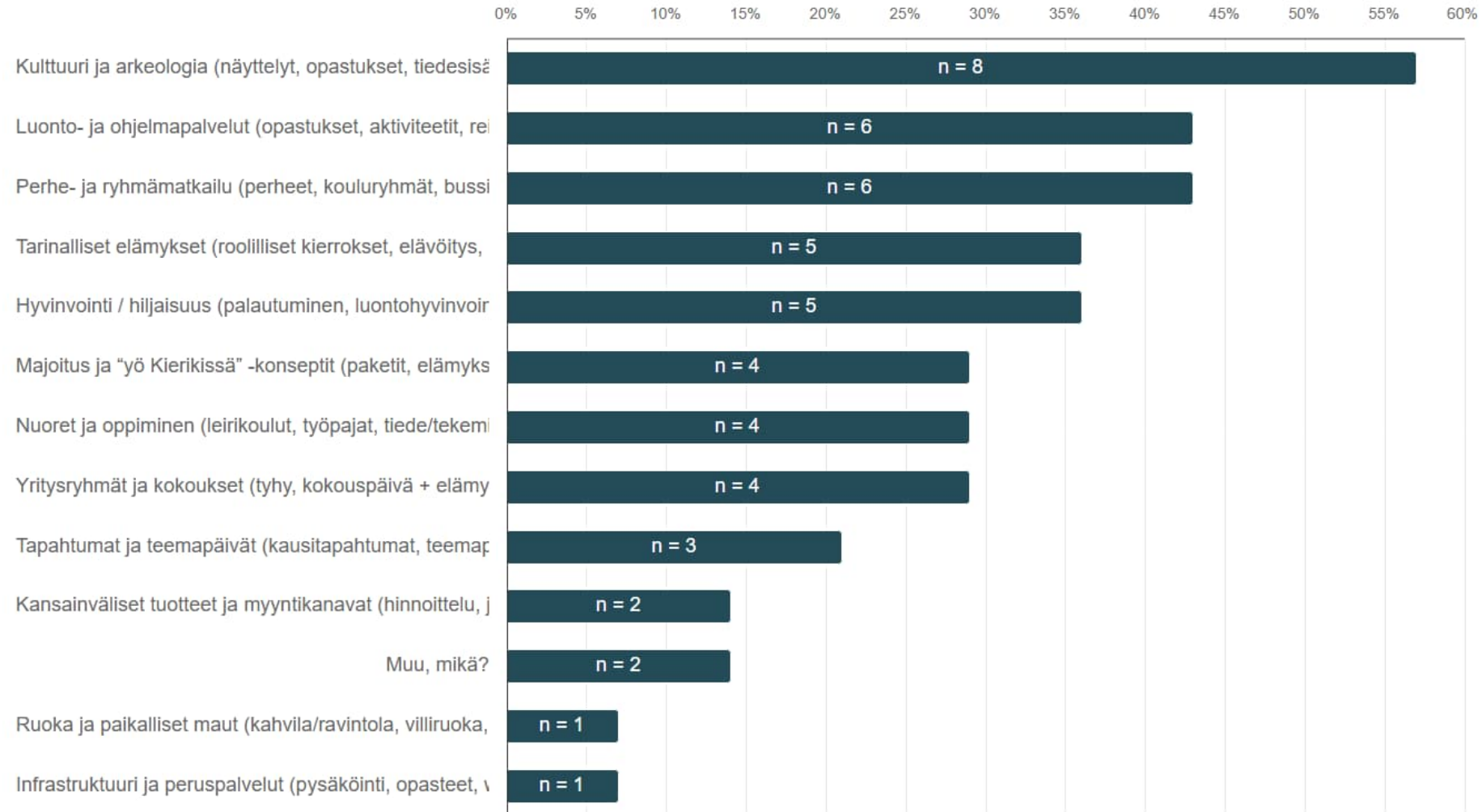
Ohjelmapalveluiden toteutusedellytykset

- Ohjelmapalvelu- ja tapahtuma-alueet
- Välineistö ja sen säilytysmahdollisuudet (esim. melonta, aktiviteetit)

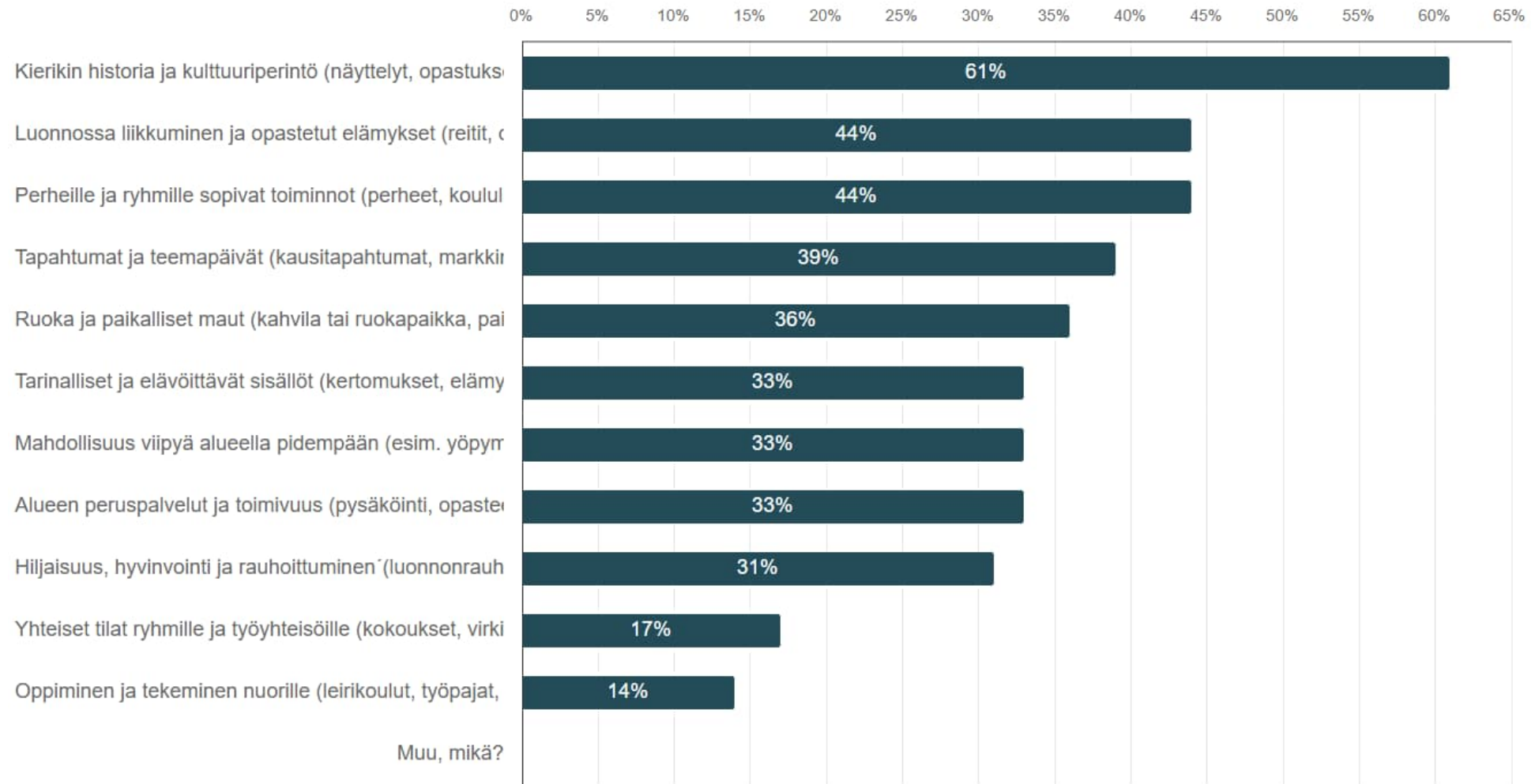
Muu tukeva infra ja toimintamallit

- Yhteiset tilat tai alustat palveluntuottajille
- Selkeä toimintamalli yrityksille (missä ja miten voi toimia)

Yrityskysely - kehittämispotentiaali

Asukaskysely - kehittämispotentiaali

Yhteenveto

Keskeiset vahvuudet

- Ainutlaatuinen kivikautinen teema ja kulttuuriperintö
- Vahva luonnonympäristö ja jokimaisema
- Valmis perusinfrastruktuuri (keskus, majoitus, reitit)
- Hyvät mahdollisuudet tapahtumille ja elämyksille
- Sijainti Oulun läheisyydessä

Keskeiset kehittämistarpeet

- Alueen tunnettuus ja markkinointi
- Oheispalveluiden ja tuotteistettujen elämysten rajallisuus
- Sesonkiluonteisuus
- Yhteistyön hajanaisuus
- Reittien ja rakenteiden ylläpito
- Saavutettavuus ja kuljetusratkaisut suhteessa Ouluun
- Lähiretkeilyreittien päivitystarpeet
- Majoitustarjonnan kehittäminen

Tuoteteemojen kehittämispotentiaali

- Luonto- ja aktiviteettipalvelut
- Tarinalliset ja kulttuuriset elämykset
- Perhe- ja ryhmämatkailu
- Tapahtumat ja kausikonseptit
- Poroihin ja paikalliseen kulttuuriin liittyvät kokemukset

Elämispalveluiden kehittämissuunnitelma

Tavoitteet

Selkeän matkailukonseptin rakentaminen

Kehittää Kierikistä selkeä ja tunnistettava elämispalvelukohde, jonka ytimessä on **kivikautinen maailma ja arktisen elämän tarina**. Tavoitteena on koota nykyiset sisällöt yhtenäiseksi kokonaiskonseptiksi.

Elämiskokonaisuuksien tuotteistaminen

Koota nykyiset yksittäiset aktiviteetit ja palvelut **myytäväksi elämiskokonaisuuksiksi**, jotka sopivat sekä ryhmä- että kansainväliseen matkailuun (esim. puolipäivä- ja päiväohjelmat).

Ympärivuotisen tarjonnan vahvistaminen

Laajentaa Kierikin tarjontaa niin, että kohteessa on **vetovoimaisia elämyksiä sekä kesä- että talvikaudella** (esim. kesäaktiviteetit, talvikylä, yöpymiskokemukset).

Kansainvälisen vetovoiman kasvattaminen

Kehittää tuotteita ja kokemuksia, jotka kiinnostavat myös kansainvälisiä matkailijoita ja kytkeytyvät arktisen matkailun teemoihin, kuten **luonto, historia ja taivaanilmiöt**.

Vierailun keston ja kävijämäärien kasvattaminen

Lisätä kohteen vetovoimaa siten, että vierailijat viiptyvät alueella pidempään ja Kierikki toimii osana **laajempaa Oulun seudun matkailukokonaisuutta**.

Yhteistyön ja palvelutarjonnan vahvistaminen

Lisätä yhteistyötä alueen yritysten ja toimijoiden kanssa, jotta Kierikkiin voidaan rakentaa **monipuolinen palvelu- ja ohjelmatarjonta**. Kierikki voi toimia elämys- ja ohjelmapalveluyritysten alustana.

Palveluajatus ja profiili

Profiili:

Kierikki on kestävän matkailun elämyskohde, jossa kivikauden elämäntapa, jokiluonto ja osallistavat kokemukset tarjoavat vierailijalle vastuullisen tavan kokea historiaa ja luontoa ympäri vuoden.

Kierikki tarjoaa palvelutuottajille yhteisen alustan, jonka kautta elämyspalveluita voidaan kokonaisvaltaisesti yhdessä kehittää.

Keskeisenä ytimenä ja vahvuutena on kivikautinen tarina, jonka ympärille elämys- ja ohjelmapalvelut on mahdollista rakentaa.

Elämyspalveluita ohjaavia periaatteita:

- Tarinallisuus (kivikauden resurssiviisas elämäntapa)
- Osallistavuus ja oppiminen (tekeminen, kokeileminen, eläytyminen)
- Luontoyhteys (lijoki, metsä, vuodenaikojen rytmi)
- Vastuullisuus (luontoposiitivisuus, kestävä matkailu)

Kohderyhmät

Elämys- ja ohjelmapalveluiden näkökulmasta kohderyhmät voidaan jaotella erikseen kesän ja talven osalta seuraavasti:

- Kesäkaudella Kierikki toimii ydintuotteena, jota voidaan täydentää aktiviteettitarjonnalla.
- Talvella painopiste on pääosin aktiviteeteissa, jota Kierikkikeskuksen tarjonta täydentää. Talvikauden pääkohderyhmiä ovat kansainväliset matkailijat sekä yritys- ja kokousryhmät.

Kansainväliset matkailijat	Yritys- ja kokousryhmät	Perheet ja vapaa-ajan matkailijat	Teema- ja harrasteryhmät	Koululaiset ja ryhmät
<p>Profiili Ulkomaiset FIT-asiakkaat ja ryhmät, kiertomatkaajat</p> <p>Kesän ydinsisältö Oppiminen ja ohjattu sisältö: opastukset, työpajat, vesistöaktiviteetit ja ruokaelämykset</p> <p>Talven ydinsisältö Elämyksellinen talvikokemus: talviaktiviteetit, safarit, revontulet) + mahdollinen Kierikki-sisältö</p>	<p>Profiili Yritykset, organisaatiot, kokous- ja virkistyspäivät, asiakastilaisuudet</p> <p>Kesän ydinsisältö Ohjelmallinen lisä ja yhdessä tekeminen: Kierikki + tiimiaktiviteetit, ruokailu</p> <p>Talven ydinsisältö Räätälöidyt elämykset: talvinen tiimitoiminta ja safarit, luontoaktiviteetit, ruokailu</p>	<p>Profiili Kotimaiset matkailijat, lapsiperheet, omatoimiset kävijät</p> <p>Kesän ydinsisältö Elämyksellinen ja opettavainen vierailu: Kierikki (näyttely + kiviäuden kylä), tekeminen ja osallistuminen</p> <p>Talven ydinsisältö Kevyet talviaktiviteetit ja talvitaidot+ mahdollinen Kierikki-sisältö</p>	<p>Profiili Ystäväporukat, harrasteryhmät, paikalliset kävijät</p> <p>Kesän ydinsisältö Vierailukohde ja kevyt tekeminen: Kierikki + mahdolliset lisäaktiviteetit</p> <p>Talven ydinsisältö Kevyet talviaktiviteetit ja talvitaidot+ mahdollinen Kierikki-sisältö</p>	<p>Profiili Kouluryhmät, leirikoulut, kotimaiset ryhmämatkat</p> <p>Kesän ydinsisältö Oppiminen ja ohjattu sisältö: opastukset, työpajat, teemalliset kokonaisuudet</p> <p>Talven ydinsisältö Kevyet talviaktiviteetit ja talvitaidot+ mahdollinen Kierikki-sisältö</p>

Talvitoimintojen kehittäminen Kierikin alueella

Kierikin talvitoimintojen kehittämisen lähtökohtana on laajentaa alueen käyttöä kesäkaudesta myös talvikauteen siten, että toiminta perustuu olemassa olevaan ympäristöön, kivikauden teemaan sekä yhteistyöhön palveluntuottajien kanssa. Tavoitteena on hallittu ja kysyntälähtöinen talvikäyttö.

Keskeinen periaate on, että Kierikki toimisi talvikaudella aktiviteetti- ja safaritoiminnan tukikohtana, jonka ympärille rakennetaan toimiva ja vaihteittain kehittyvä palvelukokonaisuus. Tämä edellyttää, että keskeiset peruspalvelut, erityisesti ravintolatoiminnot ja näyttelytilat, ovat käytettävissä myös talvikaudella ennalta määriteltynä aikoina tai tilauksesta.

Talvitoimintojen keskeiset sisältökokonaisuudet

- kivikauden kylän hyödyntäminen talviolosuhteissa
- tulipaikat ja yksinkertainen ruokatarjoilu
- ilta- ja pimeän ajan ohjelmat
- opastetut talviaktiviteetit (esim. pilkkiminen, lumikenkäily, talvikävely)
- poro-ohjelmat yhteistyössä palveluntuottajien kanssa
- moottorikelkkasafarit (alueen nykyisiin reitteihin tukeutuen)
- museon ja näyttelyiden kytkeminen osaksi ohjelmapalveluja

Ohjelmapalvelutoiminnan toteuttaminen edellyttää seuraavia toimenpiteitä ja rakenteita:

- yhteistyömalli Kierikin, mahdollisen ravintolatoimijan ja ohjelmapalveluyritysten välillä
- talvikunnossapito kivikauden kylässä ja keskeisillä kulkureiteillä
- selkeästi määritellyt alueet ohjelmapalvelutoiminnoille
- sopimuksellinen malli vastuiden ja velvoitteiden osalta (mm. alueen käyttö, polttopuut, auraukset, huoltotilat, siivous)
- näyttelytilojen aukioloa koskevien resurssien ja toimintatapojen määrittely

Keskeistä on luoda toimintamalli, jossa ulkopuoliset palveluntuottajat voivat toteuttaa ohjelmapalveluja Kierikin alueella tai sen läheisyydessä sovittujen pelisääntöjen mukaisesti. Kierikin rooli on tällöin toimia mahdollistajana sekä huolehtia toiminnan sisällöllisestä ja toiminnallisesta yhteensopivuudesta.

Yhtenä vaihtoehtona on hakea Kierikkiin toimijaa, joka vastaa ravintola- ja ohjelmapalvelutoimintojen toteuttamisesta.

Talviaktiiviteettien toteuttaminen

Yleistä

- Kierikin alueella toteutettavat talviaktiiviteetit perustuvat hallittuun alueen käyttöön, turvallisuuteen sekä museotoiminnan reunaehtoihin.
- Aktiiviteettien toteutus edellyttää selkeästi määriteltyjä käyttöalueita, toimintamalleja sekä yhteistyötä palveluntuottajien kanssa.
- Talvitoimintojen kehittämisessä suositellaan vaiheittaista etenemistä:
 - alkuvaiheessa pilotoidaan rajattuja palvelukokonaisuuksia
 - toimintaa laajennetaan kysynnän ja kokemusten perusteella
- Pidemmällä aikavälillä tavoitteena voi olla päivittäin toimiva, selkeästi jäsennelly talvikokonaisuus (ns. kivikautinen talvikylä vierailukohteena).

Poro-ohjelmat

Poro-ohjelmat voidaan toteuttaa yhteistyössä paikallisten porotilojen kanssa. Toteutus edellyttää poroaitauksen ja ajeluun soveltuvan reitin määrittelyä Kierikin alueella tai sen läheisyydessä.

Moottorikelkkasafarit

Ii–Pudasjärvi moottorikelkkaura sekä Saunamaa–Ylitannila -reitti mahdollistavat safarien järjestämisen Kierikin alueelta. Alueelle on tarpeen määrittellä erillinen safarien lähtöpiste/kelkkaparkki.

Revontulet ja taivaanilmiöt

Revontulien ja taivaanilmiöiden havainnointi voidaan toteuttaa kivikauden kylässä sekä lähialueen rakenteissa (esim. laavut, tulipaikat, lintutorni). Näiden käytöstä tulee sopia alueen ylläpitäjien kanssa.

Pilkkiminen ja talvikalastus

Kalastukseen liittyviä ohjelmia voidaan toteuttaa jokialueella tai lähivesistöissä, mahdollisesti yhdistettynä safaripalveluihin

Elämykselliset yöpymiset

Kivikauden kylän asumukset mahdollistavat elämyksellisten yöpymisten/oleskelun ohjelmalvelutuotteena.

Muut talviaktiiviteetit

Muita alueelle soveltuvia aktiiviteetteja ovat opastetut lumikenkä- ja talvikävelyretket, nuotioon ja ruokaan liittyvät ohjelmat sekä lumi- ja jäärakentaminen

Kesätoimintojen kehittäminen Kierikin alueella

Kierikin kesätoimintojen kehittämisen lähtökohtana on vahvistaa alueen käyttöä nykyisestä siten, että toiminta perustuu kivikauden teemaan, jokiluontoon sekä osallistaviin elämys- ja ohjelmapalveluihin.

Tavoitteena on jäsentää nykyinen tarjonta selkeiksi kokonaisuuksiksi sekä laajentaa elämys- ja ohjelmapalvelutarjontaa yhteistyössä ohjelmapalvelutoimijoiden kanssa.

Kesätoimintojen keskeiset sisältökokonaisuudet

- kivikauden kylän ja Muinaiskeskuksen opastettu käyttö
- käsityö- ja työpajaohjelmat
- luonto- ja ympäristöön liittyvät ohjelmat
- jokialueeseen liittyvät aktiviteetit yhteistyössä palveluntuottajien kanssa
- tulipaikkoihin ja ulkoruokailuun liittyvät ohjelmat
- päivä- ja puolipäiväkokonaisuudet eri asiakassegmenteille
- pienimuotoinen tapahtuma- ja iltaohjelmatarjonta

Kesätoimintojen toteuttaminen edellyttää seuraavia rakenteita ja toimintamalleja:

- selkeä yhteistyömalli Kierikin ja ohjelmapalvelutoimijoiden välillä
- sopimuksellinen toimintatapa alueen käytölle
- keskitetty varaus- ja myyntimalli Kierikin asiakaspalvelun kautta
- opastusten ja museokäynnin kytkeminen ohjelmapalveluihin
- ohjelmien aikataulutusta ja kapasiteetin hallinta
- olemassa olevien tilojen ja ulkoalueiden tehokas hyödyntäminen

Keskeinen periaate on, että Kierikki toimii kesäkaudella **museo- ja elämysympäristönä**, jossa Muinaiskeskus ja kivikauden kylä muodostavat toiminnan ytimen. Uudet elämys- ja ohjelmapalvelut täydentävät tätä kokonaisuutta siten, että ne ovat sisällöllisesti yhteensopivia Kierikin oman toiminnan kanssa. Ohjelmapalveluihin kytketään käynti Muinaiskeskuksessa ja/tai opastus kivikauden kylässä.

Kesäaktiiviteettien toteuttaminen

Yleistä

Kierikin alueella toteutettavat kesäaktiiviteetit perustuvat hallittuun alueen käyttöön, turvallisuuteen sekä kivikauden teemaan.

Aktiiviteettien toteutus tapahtuu pääosin ohjattuina palveluina ja yhteistyössä ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Lisäksi kesäaikaan kehitetään välinevuokraustoimintaa.

Nykyiset opastukset ja ohjelmapalvelut

Muodostavat keskeisen Kierikin tarjoaman perustoiminnon, joka yhdistää Muinaismuistokeskuksen ja kivikauden kylässä toteutettavat ohjelmapalvelut.

Käsityöt ja työpajaohjelmat

Kivikauden materiaaleihin perustuvaa tekemistä, kuten korujen ja pienten esineiden valmistusta sekä yksinkertaisten työmenetelmien kokeilua ja omien matkamuuistojen valmistusta.

Jokialueeseen liittyvät aktiiviteetit

Melonta-, kirkkovene- ja kalastusohjelmia voidaan toteuttaa yhteistyössä ohjelmapalveluyritysten kanssa jokialueella. Toiminta edellyttää olemassa olevien rantautumis- ja tulipaikkojen hyödyntämistä sekä soveltuvaa kalustoa (esimerkiksi kirkkovene moottorilla).

Villiruoka ja muut maastoruokailut

Maastoruokailuun ja villiruokaan liittyvät ohjelmat voivat sisältää villiyrttien ja muiden luonnonantimien tunnistamista, keruuta ja hyödyntämistä sekä yksinkertaista ruoan valmistusta olemassa olevilla tulipaikoilla tai katetussa tilassa.

Luonto- ja hyvinvointiohjelmat

Luonto- ja hyvinvointiohjelmat voivat sisältää metsäkylpyjä, luontojoogaa ja muita rauhoittumiseen perustuvia ohjelmia sekä kevyitä hyvinvointiratkaisuja (esim. telttasauna ja tentsile-majoitteet Kierikkisaarella).

Elämykselliset ruoka- ja ajanvietto-ohjelmat

Ohjelmat voivat sisältää teemoitettuja kivikautisteemaan liittyviä ravintola- tai nuotioiltoja, tarinankerrontaa sekä pienimuotoisia musiikki- ja esityssisältöjä, jotka täydentävät muuta ohjelmatarjontaa ryhmille tilauksesta tai yksittäisille asiakkaille varattavia ”kattauksia” määriteltynä ajankohtina.

Välinevuokraus

Soveltuvia vuokravälineistöä alueelle ovat SUP-laudoit, kanootit/kajakit, retki-/eväsreput sekä kalastustarvikkeet. Tavoite kuitenkin ohjatussa toiminnassa.

Toteutuksen reunaehdoja

Ohjelmapalveluiden kehittäminen edellyttää jatkossa tarkempaa arviointia turvallisuuden, vastuiden ja lupakäytäntöjen osalta.

Lisäksi huomioitava arkeologisen alueen erityispiirteet ja reunaehdot maankäytössä.

Ennen laajempaa operointia suositellaan tarkennettavaksi seuraavat kokonaisuudet.

Vesistötoiminnot

- rantautumisen ratkaisut
- turvallisuusasiakirjat
- pelastautuminen ja vastuut
- mahdolliset vesialueiden käyttöluvut

Tulipaikat ja ruokailu

- tulenkäyttö
- hygienia- ja tarjoilukysymykset
- ylläpito- ja siivousvastuut

Poro- ja safaritoiminta

- eläintoimintaan liittyvät vastuut
- reittien käyttö
- turvallisuus ja vakuutukset
- moottorikelkkatoiminnan käytännöt

Kierikkisaari

- käyttöperiaatteet
- rantautuminen
- mahdolliset kevyet rakenteet
- turvallisuus ja ylläpito

Elämykselliset yöpymiset

- turvallisuus ja poistumistiet
- paloturvallisuus
- ylläpitovastuut
- käyttörajoitukset

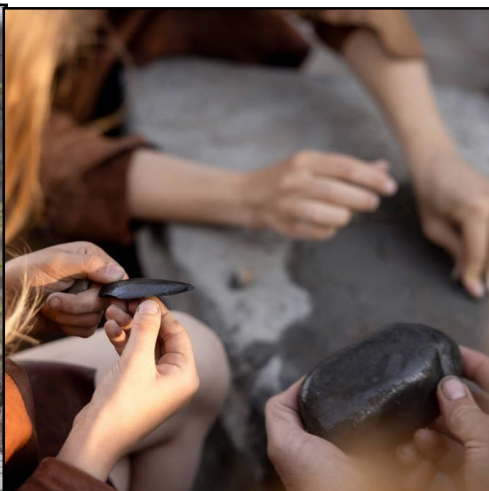
Elämys- ja ohjelmapalveluiden palvelukokonaisuudet

Kivikauden opastukset ja elämykset

Opastukset

Nykyiset ohjelmapalvelut

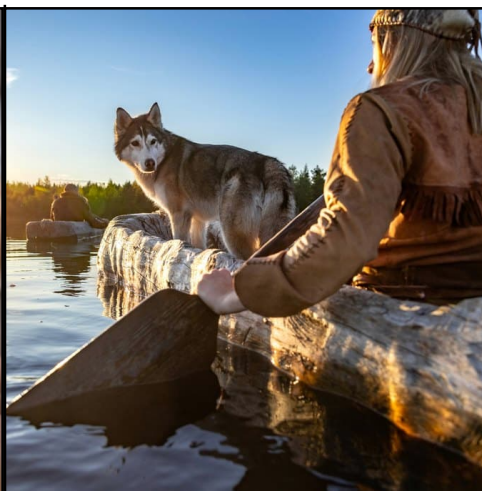

Osallistavat elämykset

Käsityöpajat (mm. matkamuiستojen valmistus)

Villiruoka ja nuotiokokkaus/tasting (kurssit, tuotteet)

Osallistavat musiikkielämykset (kivien, luiden, puiden, yms. käyttö ickiaikaisen musiikin tuottamisessa)

Jokielämykset

Kivikautinen jokileiri

Kirkkoveneretket joella

Melontaretket

Kalastus

Luonto- ja hyvinvointiohjelmat (metsäkyly, luontojooga, rauhoittuminen)

Tunnelmaelämykset

Nuotioillat ja tarinankerronta

Elämykselliset ruoka- ja illanvietto-ohjelmat

Musiikki-/teatteriesitykset

Talvielämykset

Opastettu kierros ja näyttelyt

Poro-ohjelmat

Talvikalastus, lumikenkäily ja muut talviaktiviteetit (ml. moottorikelkkailu, pulkkamäki, talven selviytymistaidot)

Elämisyöpyminen (tai oleskelu) kivikautisessa asumuksessa

Elämykselliset ruokailut

Kärkituote-aihiot

Kivikauden jokielämys

Opastettu elämys, jossa yhdistyvät kivikautinen tarina, jokielämys sekä osallistava tekeminen:

- opastus Muinaiskeskuksessa ja kivikauden kylässä
- jokialueeseen liittyvä aktiviteetti (melonta, kirkkovene)
- nuotioruokailu

Kohderyhmä: kansainväliset matkailijat, ryhmät, yritysasiakkaat

Toteutus: Kierikki yhteistyössä ohjelmopalveluyritysten kanssa

Kivikautinen ajanvietto

Elämyksellinen ajanvietteohjelma, jossa yhdistyvät:

- opastettu vierailu kivikauden kylässä
- tarinankerronta ja tunnelmallinen ohjelma
- nuotioruokailu tai tasting-tyyppinen kokonaisuus
- mahdollinen pieni musiikki- tai esityssisältö

Kohderyhmä: yritysryhmät, kokousasiakkaat, ryhmämatkailu

Toteutus: Kierikki yhteistyössä ohjelmopalveluyritysten kanssa

Villiruokaelämys

Opastettu elämys, jossa tutustutaan villiyrteihin ja luonnonantimiin sekä valmistetaan ruokaa kivikauden teemaa hyödyntäen

- opastettu vierailu kivikauden kylässä
- kivikautisten kalastusvälineiden, pyyntikulttuurin ja keräilyn esittely
- aktiviteetti (kalastus, luonnonantimien keräily)
- ruoan valmistus ja ruokailu

Kohderyhmä: kv-matkailijat, perheet, ryhmät

Toteutus: Kierikki yhteistyössä ohjelmopalveluyritysten kanssa

Kivikauden talvikylä

Talvikauden elämyksellinen kokonaisuus, jossa yhdistyvät näyttely, opastus, nuotioelämys ja talviaktiviteetit, kuten lumikenkäily, pilkkiminen tai poro-ohjelma.

- opastus ja näyttely
- talvikävely/lumikenkäily, poro- tai safariohjelma palveluntuottajien kanssa
- nuotio- ja ruokailusisällöt

Kohderyhmä: kansainväliset ryhmät, yritysasiakkaat, FIT-asiakkaat

Toteutus: Kierikki toimii tukikohtana ja sisältöympäristönä, yhteistyö ohjelmopalveluyritykset

Muuta: talvikauden toiminta suositellaan toteutettavaksi tilausryhmille sekä ennalta määriteltynä ajankohtana (lipunmyynti yksittäisasiakkaille)

Suosittelavat pilotit

- Kalastusohjelma
- Osallistava ikaikainen musiikkielämys
- Poro-ajelu
- Revontulikokemus (syksy, talvi)

Yhteistyön kehittäminen

Yhteistyön kehittämisen toimenpiteissä otetaan kantaa elämyspalveluiden kehittämiseen yhden luukun periaatteella. Peruseriaatteena täytyy siis olla, että palveluiden varattavuus, ostettavuus ja palveluiden tuottaminen on selkeää.

Kierikin yhteistyöverkoston perustaminen

- Kootaan yhteen nykyiset ja potentiaaliset matkailutoimijat muodostamaan ydintiimi. Määritellään yhdessä verkoston tavoitteet, jäsenten roolit sekä kehitettävät palvelukokonaisuudet.
- Samalla kartoitetaan Oulun seudun DMC-toimijat, jotka voivat auttaa tuotteiden paketoinnissa sekä kansainvälisessä myynnissä ja jakelussa.
- Yhteinen verkosto mahdollistaa tuotteiden paketoinnin ja koordinoinnin.

Koordinoivan tahon määrittäminen

- Määritellään taho, joka ottaa vastuun yhteisen verkoston koordinoinnista. Alkuvaiheessa yhteistyötä ja verkostoitumista voi edistää Business Oulu yhteistyötapaamisten muodossa. Luontevin yhteistyötä koordinoiva taho voi olla jatkossa Kierikki, jonka ympärille verkostoa muodostetaan ja elämyspalveluita kehitetään.
- Elämyspalveluiden kehittämisen ja kaupallistamisen näkökulmasta keskeiseksi nousee erillinen operoiva taho, kuten DMC-toimija, joka vastaa tuotteiden paketoinnista, myynnistä ja yritys yhteistyön koordinoinnista.

Palveluiden tarjoaminen alueella

- Luodaan sopimusmalli, jossa määritellään pelisäännöt, vastuut ja velvoitteet elämys- ja ohjelmapalveluiden sijoittumisesta alueelle sekä alueen käytöstä.
- Yhtenä vaihtoehtona on hakea Kierikkiin toimijaa, joka vastaa ravintola- ja ohjelmapalvelutoimintojen toteuttamisesta. Talvitoiminnot mahdollistavat ympärivuotista käyttöä.

Yhteinen tuotekehitys ja markkinointi

- Toteutetaan säännöllisiä tapaamisia ja tuotekehitystyöpajoja, joissa kehitetään yhdessä tuotteita ja erityisesti valmiita tuotepaketteja.
- Hyödynnetään meneillään olevien hankkeiden (kuten Iijoki 360) resursseja tukemaan tätä kehitystyötä ja tuotteiden pilotointia.

Yhden luukun toimintamalli

- Otetaan käyttöön digitaalinen myynti- ja varausjärjestelmä, jonka kautta matkailijat ja matkanjärjestäjät voivat varata Kierikin elämyspalveluita keskitetysti.
- Tavoitteena on, että asiakkaalle Kierikki näyttäytyy yhtenä kokonaisuutena, jonka kaikki palvelut ovat helposti ostettavissa yhdestä paikasta.

Resursointi ja vakiinnuttaminen

- Yhteistyön kehittämiseen tarvitaan sitoutumista ja panostuksia. Yhtenä vaihtoehtona on käynnistää yritysryhmähanke, jota Micropolis voi hallinnoida.

Toiminnot ja niiden sijoittuminen

Toiminnoissa ja palveluiden sijoittumisessa Kierikin alueella huomioidaan tässä suunnitelmassa elämys- ja ohjelmapalveluiden tarpeet.

- **Ydinalue:** Muinaiskeskus, jossa toimivat museon näyttelyt, ravintola- ja muut tilat sekä opastusten lähtöpiste. Kierikki toimii jatkossakin alueen palveluiden keskuksena ja kokoontumispaikkana.
- **Kivikautinen kylä ja sen lähialue:** Kivikautinen kylä ympäristöineen toimii edelleen nykyiseen tapaansa. Suunnitelmassa esitetään myös uusina rakenteina lijoen rantaan rakennettava laiturikanoottien ja veneretkien rantautumiseen ja kalastuskäyttöön. Lisäksi ohjelmapalveluille tulisi varata katettu ruokailupaikka/kota noin 30 hengelle elämyksellisiä ruokailuja, tilaisuuksia, kursseja ja kokoontumista varten. Katetun tilan tulisi noudattaa kivikautista teemaa.
- **Ohjelmapalvelualue (talvitoiminnot):** Kivikauden kylän läheisyyteen varataan alue, joka soveltuu ohjelmapalveluiden toteutukseen erityisesti talviaikaan poro-ohjelmien ja muiden talviaktiviteettien järjestämiseen. Kivikauden kylä ja ohjelmapalvelualue yhdessä mahdollistavat talvikyläkonseptin toteutuksen. Ansapolkua on mahdollista hyödyntää talvisin lumikenkä-/talvikävelyreittinä. Lisäksi alueella on tarpeen huomioida välineiden ja kaluston säilytysmahdollisuudet.
- **Jokialue ja Kierikkisaari:** Lijoessa sijaitsevaa Kierikkisaarta voidaan kehittää vesistö- ja hyvinvointielämyksen tukikohdaksi kevyin rakentein. Saaren rantaan toteutetaan rantautumispaikka, nuotiopaikka/laavu sekä mahdollisesti telttasauna. Saarta ja jokirantaa hyödynnetään mm. kalastusretkillä, melontaretkien taukopaikkana sekä luonto- ja hyvinvointimatkailun tapahtumapaikkana.
- **Safaritoimintojen ja retkien lähtöpiste:** Parkkipaikan läheisyyteen on mahdollista sijoittaa ohjelmapalvelukäyttöä palveleva alue, johon voidaan sijoittaa moottorikelkat talvella. Samalla alue toimii safarien lähtöpisteenä.
- **Majoitustoiminnot:** Kierikinhovin alue majoitus-, kokous- ja saunapalvelut palvelevat elämys- ja ohjelmapalveluiden tarpeita.

1 Kierikkikeskus

Museo, ravintola, auditorio,
toimisto

2 Kivikauden kylä

Kivikauden kylä, lankkupolku,
ansapolku

Uudet rakenteet: laitur
katettu ruokailutila
(kivikausiteema)

3 Ohjelmapalvelualue (talvitoiminto)

Poro-ohjelmat ja muut
talviaktiviteetit

4 Kierikkisaari

Laituri ja rantautumispaikka

Kalastus- ja
hyvinvointimatkailua
palvelevat kevyet rakenteet

5 Safaritoimintojen lähtöpiste (talvitoiminto)

6 Majoitus-, kokous- ja
saunapalvelut

Yhteenveto toimenpiteistä

Kehittämisen keskeiset toimenpiteet kohdistuvat yhteistyö- ja operointimallin rakentamiseen, palveluiden tuotteistamiseen sekä keskitetyn myyntimallin käyttöönottoon.

Tarvittavan infran osalta kehittäminen perustuu olemassa olevien rakenteiden hyödyntämiseen sopimuksellisesti sekä kevyiden ohjelmopalvelukäyttöä tukevien ratkaisujen toteuttamiseen.

Ulkopuoliset yrittäjät vastaavat itse omista kalusto- ja varusteinvestoinneistaan.

INVESTOINTITARPEET

• Ohjelmopalvelualue (ml. poroaitaus)	15 000 eur
• Kierikkisaaren puitteet ohjelmopalveluille	30 000 – 50 000 eur
• Katettu tila elämyksellisiin ruokailuihin (30 hlö)	50 000 – 80 000 eur
• Laituriratkaisut	10 000 – 20 000 eur
• Kierikkilammen kunnostus	80 000 – 120 000 eur

Ylläpito- ja huoltoresursseista on sovittava erikseen.

Kustannukset ovat suuntaa-antavia.

MUUT TOIMENPITEET

Yhteistyö ja verkosto

- perustetaan Kierikki-verkosto ja varmistetaan koordinointi
- määritellään roolit, vastuut ja toimintatavat
- käynnistetään yhteinen tuotekehitys

Toimintamallit ja sopimukset

- laaditaan pelisäännöt ja vuokraehdot/korvaukset alueen käytölle
- määritellään vastuut, turvallisuus ja käyttöalueet
- varmistetaan sisällöllinen laatu ja kytkentä Kierikin nykyiseen tarjontaan

Tuotekehitys ja myynti

- muodostetaan uusia tuotekokonaisuuksia (päivä, puolipäivä) vaiheittain
- määritellään selkeät hinnat, kestot ja saatavuus
- otetaan käyttöön keskitetty myynti- ja varausmalli
- kytketään tuotteet myynti- ja jakelukanaviin

Talvikauden toimintamalli

- haetaan ohjelmopalvelu- ja ravintolatoimijaa
- määritellään vastuut, turvallisuus ja käyttöalueet
- määritellään talvikäyttö (ryhmät, tilauksesta, takuulähdöt)
- pilotoidaan pienimuotoisia ohjelmakokonaisuuksia ja skaalataan vaiheittain kysynnän mukaan

Vaiheistus

0-12 kk

Perusta ja sisältö

Yhteistyö- ja toimintamalli

- Verkoston rakentaminen
- Roolit
- Toimintamallit ja sopimukset alueen käytöstä

Myynti- ja varausmalli

- Yksi luukku
- Hinnat

Sisältöjen kehittäminen verkoston kanssa

- Nykyiset ohjelmat ja uudet täydentävät matkailusisällöt
- Pilotoinnit

1-3 vuotta

Tuotteet ja myynti

Tuotteistus

- Kokonaisuudet
- Päivä- ja ryhmäpaketit
- Museokytkeä

Myynti ja ostettavuus

- Yksi luukku
- Hinnat ja saatavuus
- Digitaalinen myynti

Talvitoimintojen kehittäminen ja DMC-yhteistyö

**Ohjelmapalvelualue
Kierikkisaaren kehittäminen
Laituri**

Yli 3 vuotta

Laajentaminen

Talvitoimintojen laajentaminen kysynnän ja käyttökokemusten perusteella

Toiminnan skaalaus ja verkoston laajentaminen

Katettu ruokailutila (30 hlö)